

[Etusivu](#) > ... > [Kanteen Nostaminen](#) > [Sovittelu](#) > [Sovittelu Perheasioissa](#) > [Sovittelu perheasioissa](#)

Sovittelu perheasioissa

Sovittelusta voi olla apua erityisesti perheasioita koskevissa rajat ylittävissä riita-asioissa ja vanhempien tekemien lapsikaappausten yhteydessä. ”Perheasiat” voivat olla sekä puh-taasti yksityisiä riita-asioita että tilanteita, joissa on mukana myös viranomaisia.

1 Mitä rajat ylittävä perhesovittelu tarkoittaa käytännössä?

Rajat ylittävällä perhesovittelulla tarkoitetaan menettelyä, josta vastaa yksi (tai useampi) sovitteluun perehtynyt puolueeton henkilö, sovittelija. Sovittelijalla ei ole valtaa tehdä päätöksiä, vaan hänen tehtävänä on auttaa osapuolia pääsemään keskusteluyhteyteen ja löytämään sovintoratkaisu.

Jos riita-asia koskee lasta, sovittelun tuloksena tehty sovinto on räätälöity ratkaisu, jolla varmistetaan, että vanhemmat ottavat päätöksissään huomioon lapsen edun.

Perheasioita ovat mm. seuraavat: vanhempainvastuu ja oikeus tavata lasta, lapsikaappaukset, lastensuojelutoimenpiteet, lasten tai entisten kumppanien elatus sekä muut avio- tai avoliiton päättymisestä johtuvat seuraukset.

Osapuolia kannustetaan ottamaan vastuu perhettään koskevista päätöksistä ja sopimaan riitansa oikeusjärjestelmän ulkopuolella.

Sovittelussa voidaan luoda otollinen ilmapiiri rakentaville keskusteluille ja varmistaa, että vanhemmat tekevät oikeudenmukaisia ratkaisuja, joissa otetaan huomioon lapsen etu.

Lisätietoja on saatavilla seuraavilla sivuilla:

- [Sovittelun periaatteet ja vaiheet](#)
- [Kuinka sovittelu toimii?](#)
- [Menettelyn kustannukset](#)
- [Lainsäädäntö](#)

Päaset kansallisiin tietoihin valitsemalla kyseisen maan lipun.

2 Kuinka sovittelu toimii?

Riita-asian osapuolet voivat hakeutua sovitteluun kaikissa jäsenvaltioissa. Eräissä jäsenvaltioissa riita-asiaa käsittelevä tuomari voi ohjata osapuolet ensin sovitteluun.

Jos kaikki osapuolet suostuvat sovitteluun, valittu sovittelija laatii sovittelulle aikataulun. Se, miten sovittelija valitaan, riippuu jäsenvaltiosta. Lisätietoa on saatavilla kunkin jäsenvaltion sivuilla, jonne pääsee tämän sivun oikeassa laidassa olevien linkkien kautta.

Oikeudelliset edustajat voivat antaa lainsäädäntöä koskevia tietoja, joiden perusteella osapuolet voivat tehdä päätöksensä.

Sovittelussa aikaansaadut sopimukset voidaan vahvistaa täytäntöönpanokelpoisiksi, jos osapuolet niin haluavat. Tällainen vahvistus voidaan antaa esimerkiksi tuomioistuimen päätöksellä tai julkisen notaarin asiakirjalla.

Oikeudelliset edustajat voivat tarkistaa sovittelussa aikaansaadun sopimuksen varmistaakseen, että se on oikeudellisesti pätevä kaikissa oikeusjärjestelmissä, joihin asia liittyy.

3 Miksi sovittelua kannattaa yrittää?

- Sovittelussa voi itse vaikuttaa riita-asian ratkaisuun.
- Sovittelu on käyttäjäystävällinen menettely, jossa osapuolilla on ratkaiseva asema.
- Sovittelun yhteydessä on mahdollista tarkistaa ja mukauttaa riidan kohteena olevan asian laajuutta.
- Osapuolet voivat tehdä päätöksiä ja sopia asioista, mutta heitä ei pakoteta siihen.
- Sovittelun kokeileminen ei estä viemästä asiaa myöhemmin oikeuden käsiteltäväksi tai jatkamasta jo vireillä olevaa oikeuskäsittelyä.
- Sovittelussa kaikki osapuolet voivat olla voittajia.
- Sovittelija on puolueeton, koulutuksen saanut henkilö, joka avustaa osapuolia ratkaisemaan asian itse.
- Oikeudenkäyntiin verrattuna sovittelu on suhteellisen edullista.
- Sovittelu on suhteellisen nopea menettely. Osapuolet voivat sopia aikataulusta keskenään, ja tapaamisia voidaan järjestää missä vain.
- Sovittelussa voidaan tehdä joustavia (räätälöityjä) ratkaisuja, ja se auttaa pitämään yllä tai luomaan rakentavia suhteita osapuolten myöhempää yhteydenpitoa silmällä pitäen.
- Sovittelussa on mahdollista saada tukea ja neuvoja oikeudelliselta edustajalta.
- Sovittelu voi vähentää tarvetta käsitellä riita-asioita myöhemmin oikeudessa.

Tästä linkistä pääsee sivulle [Sovittelijat](#).

4 Sovittelun rajoitukset

Jos vaikuttaa siltä, että tapaus ei sovellu ratkaistavaksi sovittelussa tai että toinen (tai kumpikaan) osapuoli ei ole halukas yrittämään sovittelua, asia on ratkaistava oikeuskäsittelyssä. Kun arvioidaan, soveltuuko jokin tapaus sovitteluun, on kiinnitettävä huomiota erityisesti mahdollisiin riskeihin, kuten perheväkivaltaan ja sen vakavuuteen, huumeiden tai alkoholin väärinkäyttöön, lasten kaltoinkohteluun jne. Sovittelijan ja sovittelusta vastaavan järjestön on arvioitava soveltuvuus tapauskohtaisesti asiaa koskevien normien perusteella.

4.1

[Practitioners' Tool: Cross-Border Recognition and Enforcement of Agreements Reached in the Course of Family Matters Involving Children](#) (opas lapsia koskevien perheoikeudellisten sopimusten rajatylittävistä tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta)

Päivitetty viimeksi: 09/10/2025

Tätä sivustoa ylläpitää Euroopan komissio. Sivuston tiedot eivät välttämättä edusta Euroopan komission virallista kantaa. Komissio ei ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. EU:n sivustoihin sovellettavat tekijänoikeussäännöt löytyvät oikeudellisesta huomautuksesta.